

Grammova matice A prostoru V s bází $X = (v_1, \dots, v_n)$ je definována:

$$a_{ij} = \langle v_i | v_j \rangle : \forall u, w \in V: \langle u | w \rangle = [w]_X^H A [u]_X$$

Pokud je X ortonormální báze, pak $A = I_n$

$$[u]_X = (\alpha_1, \dots, \alpha_n)^T, [w]_X = (\beta_1, \dots, \beta_n)^T, \text{ t.j. } u = \sum_{i=1}^n \alpha_i v_i, w = \sum_{j=1}^n \beta_j v_j.$$

$$\langle u | w \rangle = \left\langle \sum_{i=1}^n \alpha_i v_i \middle| \sum_{j=1}^n \beta_j v_j \right\rangle = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n \alpha_i \bar{\beta}_j \langle v_i | v_j \rangle = [w]_X^H A^T [u]_X$$

Vlastnosti grammy matice

2 $\langle v_i | v_j \rangle = \langle v_j | v_i \rangle$ máme $a_{ij} = \bar{a}_{ji}$, t.j. matice je Hermitovská

2 $\langle u | u \rangle > 0$ pro $u \neq 0$ máme $[u]_X^H A^T [u]_X > 0$

Positivně definitní matice:

Pokud hermitovská matice A řádku n vyhovuje $\forall x \in \mathbb{C}^n \setminus \{0\}: x^H A x > 0$, pak je pozitivně definitní.

Charakteristika pozitivně definitních matic:

Pro následující hermitovskou A jsou následující podmínky ekvivalentní:

- 1) A je pozitivně definitní
- 2) A má všechna vlastní čísla kladná
- 3) Existuje reg. U t.č. $A = U^H U$.

1 \Rightarrow 2:

Jelikož je hermitovská, jsou všechna vlastní čísla reálná. Necht' x je netriviální vlastní vektor odpovídající vlastnímu číslu λ . Potom $0 < x^H A x = \lambda x^H x = \lambda \langle x | x \rangle$. 2 $\langle x | x \rangle > 0$ máme $\lambda > 0$.

2 \Rightarrow 3:

Protože je A hermitovská, existuje R a diag. D t.č. $A = R^H D R$.

Vezměme diag. $\tilde{D}: \tilde{d}_i = \sqrt{d_i}$ a $U = \tilde{D} R$. Nyní $U^H U = (\tilde{D} R)^H \tilde{D} R = R^H \tilde{D}^H \tilde{D} R = R^H D R = A$

3 \Rightarrow 1:

Pokud $x \in \mathbb{C}^n \setminus \{0\}$, pak $Ux \neq 0$, protože U je regulární.

$$\text{Nyní } x^H A x = x^H U^H U x = (Ux)^H Ux = \langle Ux | Ux \rangle > 0$$

Choleského rozklad

Pro každou pozitivně definitní matici A existuje unitární horní trojúhelníková matice U s vhodnou diagonální složkou, je $A = U^H U$. Matice U se nazývá Choleského rozklad.

Princip:

$$U^H \Rightarrow U_{ij}^H = \overline{u_{ji}} \quad || \begin{array}{c} 2 \ 1 \ 0 \ -1 \\ 0 \ 1 \ 2 \ 3 \\ 0 \ 0 \ 1 \ 1 \\ 0 \ 0 \ 0 \ 3 \end{array} \begin{array}{c} U \\ A \end{array} \begin{array}{c} 2 \ 0 \ 0 \ 0 \\ 1 \ 1 \ 0 \ 0 \\ 0 \ 2 \ 1 \ 0 \\ -1 \ 3 \ 1 \ 3 \end{array} \begin{array}{c} 4 \ 2 \ 0 \ -2 \\ 2 \ 2 \ 2 \ 2 \\ 0 \ 2 \ 5 \ 7 \\ -2 \ 2 \ 7 \ 20 \end{array}$$

- jeden po řádku, symetricky doplním sloupce v U^H . Matice A musí být výsledkem dvojnásobku součinu. Kalkulátor je zkrát s maticí.

Důkaz správnosti:

Předpokládejme, že algoritmus selže * během i -té iterace, tj. $\alpha \leq u^H u$. Máme $\tilde{A} = \tilde{U}^H \tilde{U}$ a $a = \tilde{U}^H u$.

$$\begin{array}{c|cc} & i & \\ \hline U & \tilde{U} & u \\ & 0 & * \\ \hline U^H & \tilde{U}^H & 0 \\ & i & u^H * \\ \hline & & \tilde{A} \ a \\ & & a^H \ \alpha \end{array} \quad A$$

Nechť $x^T = \begin{bmatrix} \tilde{x}^T & 1 & 0 \dots 0 \end{bmatrix}$ kde $\tilde{x} = -\tilde{U}^{-1} u$.

$$\begin{aligned} \text{Nyní } x^H A x &= \\ &= \tilde{x}^H \tilde{A} \tilde{x} + \tilde{x}^H a + a^H \tilde{x} + \alpha \\ &= (-\tilde{U}^{-1} u)^H (\tilde{U}^H \tilde{U}) (-\tilde{U}^{-1} u) + \\ &\quad (-\tilde{U}^{-1} u)^H (\tilde{U}^H u) + (\tilde{U}^H u)^H (-\tilde{U}^{-1} u) + \alpha \\ &= u^H u - u^H u - u^H u + \alpha = \alpha - u^H u \leq 0 \end{aligned}$$

$$\begin{array}{c|cc} x & \tilde{x} & \\ \hline & 1 & 0 \\ \hline \text{irrelevant} & & \\ \hline A & \tilde{A} \ a & \\ & a^H \ \alpha & \\ \hline x^H & \tilde{x}^H \ 1 & \\ \hline & & x^H A x \end{array}$$

Proto A není pozitivně definitní.

Rekurentní podmínka:

Blocková matice $A = \begin{array}{c|c} \alpha & a^H \\ \hline a & \tilde{A} \end{array}$ je pozitivně definitní, právě když $\alpha > 0$ a $\tilde{A} - \frac{1}{\alpha} a a^H$ je poz. def.

Gaussov eliminace prvního sloupce pomocí prvního řádku dá:

$$\begin{array}{c|c} \alpha & a^H \\ \hline a & \tilde{A} \end{array} \sim \sim \begin{array}{c|c} \alpha & a^H \\ \hline 0 & \tilde{A} \end{array}$$

Pomocí Gaus. zobrazení lze upravit na horní trojúhelníkovou matici.

Pokud jsou všechny prvky na diagonále kladné, je matice pozitivně definitní.

Důkaz:

\Leftarrow Pro $x \in \mathbb{C}^n \setminus 0$ znač. $\tilde{x}^T = \begin{bmatrix} x_1 & \tilde{x}^T \end{bmatrix}$, $x_1 \in \mathbb{C}$, $\tilde{x} \in \mathbb{C}^{n-1}$.

$$\begin{aligned} x^H A x &= \begin{bmatrix} \bar{x}_1 & \tilde{x}^H \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} \alpha & a^H \\ a & \tilde{A} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_1 \\ \tilde{x} \end{bmatrix} = \alpha x_1 \bar{x}_1 + x_1 \tilde{x}^H a + \bar{x}_1 a^H \tilde{x} + \tilde{x}^H \tilde{A} \tilde{x} \\ &\quad - \frac{1}{\alpha} \tilde{x}^H a a^H \tilde{x} + \frac{1}{\alpha} \tilde{x}^H a a^H \tilde{x} \\ &= \tilde{x}^H (\tilde{A} - \frac{1}{\alpha} a a^H) \tilde{x} + (\sqrt{\alpha} \bar{x}_1 + \frac{1}{\sqrt{\alpha}} \tilde{x}^H a) (\sqrt{\alpha} x_1 + \frac{1}{\sqrt{\alpha}} a^H \tilde{x}) \end{aligned}$$

Oba sčítance jsou nezáporné: $\tilde{A} - \frac{1}{\alpha} a a^H$ je pozitivně definitní; následuje standardní skalární součin vektoru samého se sebou.

Alespoň jeden je ryze kladný, jinak $x = 0$. Tedy $x^H A x > 0$.

\Rightarrow Pro $\tilde{x} \in \mathbb{C}^{n-1} \setminus 0$ vezmeme $x_1 = -\frac{1}{\alpha} a^H \tilde{x}$ a $x^T = \begin{bmatrix} x_1 & \tilde{x}^T \end{bmatrix}$.

Dle našeho výběru: $\sqrt{\alpha} x_1 + \frac{1}{\sqrt{\alpha}} a^H \tilde{x} = 0$.

Nyní $0 < x^H A x = \tilde{x}^H (\tilde{A} - \frac{1}{\alpha} a a^H) \tilde{x} + 0 \cdot 0$

Proto $\tilde{A} - \frac{1}{\alpha} a a^H$ je pozitivně definitní.

Též $e^{1H} A e^1 = \alpha > 0$.

Sylvesterova podmínka:

Hermitovská matice A řádu n je pozitivně definitní, právě tehdy když matice A_1, \dots, A_n mají kladné determinanty, kde A_i se skládá z prvních i řádků a sloupců A .

Použijeme Gaussův. $A \sim A'$, necht' $\alpha_1, \dots, \alpha_n$ jsou prvky diagonály A' .

Protože se eliminovat šlova dolů, tak platí:

$$\det(A_i) = \det(A'_i) = \prod_{j \leq i} \alpha_j = \det(A_{i-1}) \alpha_i$$

$$A \text{ je pozitivně definitní} \iff \alpha_1, \dots, \alpha_n > 0 \iff \det(A_1), \dots, \det(A_n) > 0$$